

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

velo leto . . . K 120—
pol leta . . . „ 60—
četrt leta . . . „ 30—
na mesec . . . „ 10—

za inozemstvo:

velo leto . . . K 140—
pol leta . . . „ 70—
četrt leta . . . „ 35—
na mesec . . . „ 12—

Jugoslavija

Na pismene naročbe
brez pošiljave denarja
se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po
porabljenem prostoru in
sicer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
80 v, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali snemka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Ivan Deržič.

Ideali.

Iz poročila o govoru predsednika demokratske stranke dr. V. Kukovca na shodu v St. Gradcu v „Slov. Narodu“ od 18. decembra posnamem prav hude očitke o osebnih častihlepnosti in izjavah glede dosedaj obstoječih starih strank v Sloveniji. Ker nikakor nečem niti slepom štiti niti verjeti, da bi bilo to poročilo samo ad hoc, in ker visoko cenim dr. Kukovca kot človeka, politika in tudi prijatelja — bodi naslednje v odgovor.

Da, izjavil sem in tudi danes izjavljam, da stare tri obstoječe stranke ene zbog svoje prakse in druge vsled svoje strukture nimajo več pravice do obstoja. Oglejmo se jih po vrsti.

Internacionalna stranka je stranka vseh mogočih elementov, od najbolj zagrizenega renegata in nekdanjega nemško-nacionalnega hajlovca pa doli do zapeljane slovenskega, pristno našega, poštenega delavca pod vplivom nemškega kapitalista, ki bi rad obdržal na internacionalni predlogi stare predprave nad slovensko paro. Voditelji — takozvani — pojejo svojo internacionalo v vseh oktavah in tercijah — v naši narodni državi; so hujskali mesece in mesece — za strankarsko korist — a njihovi internacionalni sodrugji so nam opustošili našo slovensko Koroško in pogladi nebroj naših avtohtonih slovenskih rojakov iz zasedenega ozemlja — iz Krasa iz Istrije — in nalašč uprizorili stavko na železnicih Razredni boj — proglašen in propagiran od njih — je rodil milijonarje in penzioniste in pripravil, oz. pripravlja pogubo slovenskemu delavstvu in tudi našemu narodu.

Vseslovenska ljudska stranka je konglomerat od največjega kapitalista pa doli do kočarja in delavca — brez vesti, a z dobro rutino obračati plašč po vetru. Danes na katoliški, jutri na jugoslovanski, v par letih mogoče jugoslovansko-pravoslavni podlagi. Dokler smo na vladi in imamo moč, smo na vladi in imamo moč, smo svetniki, če pa ne — smo pa mučeniki!

Demokratska stranka je tudi zmes od največjega kapitalista pa do kočarja in delavca. Vzlic naporem veliko naših najboljših mož ni mogoče iti med Scylo in Carybdo — interesi kapitalista se križajo z beračem, ki ni kriv, da je berač, ki vzlic delu in požrtvovalnosti zgublja zadnje cunje iz svojega života.

Te stranke so si delile našo pokrajinsko vlado. Prišla je politična stavka na železnicih radi lepih očij enega strankarskih voditeljev. Še večji voditelj druge stranke je ex cathedra izjavil — to je dovoljeno — avoboda je. Idealisti so delali za državo, ne kot državotvorni strankarji, temveč kot poštenti, idealni slovenski delavci za narod, za ujedinjenje — trpečega trošenega našega ljudstva. Maribor in Koroška, naš tužni Korotan sta bila v nevarnosti — idealisti so delali noč in dan in stali na braniku. In kaj je bilo, kaj je plačilo? Kufute z vseh strani, ki toli huje bole, ker so od lastnih rojakov, ki tvorijo državne stranke. Strankar ex cathedra zasmehuje, drugi strankar, blagoslovja in pritrjuje, ko renegati na naših slovenskih tleh obmetujejo naše slovenske delavce in žnjiti nas vse — tudi te voditelje — z psokami: „Wind scher Hand“. In strankarji na internacionalni podlagi imajo drzno čelo, da si upajo predstavljati uradništvo, ki je vršilo samo svojo dolžnost po svojih najboljših močeh, z idealizmom in požrtvovalnostjo vzlic vsem protilaglacijam raznih politikov, kakor figure na šahovski deski. Renegate in tuje državljane, nam strupeno sovražnega mišljenja pa se mora radi koalitijske — proti državnim in narodnim interesom — ščititi! Pa to so samo epizode!

Ni bilo osebno častihlepje zanesti razdor med slovensko razumnostjo, pač pa prepričanje — idealista, ki si nikakor ne laži zmožnosti za voditelja itd., da je skrajni čas zbrati vse one, ki stojijo nemo in gledajo z gnevom v srcu in duši sedanje obupno stanje. Po slovenskih poljanah se razlega klic samostojne kmetijske stranke — kmetje spoznavajo oz. so že spoznali svojo bodočo nalogo in ulogo

v državi. Samo razumnostjo in delavstvo naj bi ostalo in se vtopilo v internacionalno-komunistični korupciji! Tega po mojem trdnem prepričanju tudi prijatelj dr. Kukovec ni in ne more nikdar zahtevati — tudi ti hočejo in bodejo svoje ideale — realizirali.

Valutno vprašanje naj reši parlament!

(Dopis z dežele.)

Pisati o valutnem vprašanju, se pravi danes, ko mrgoli v vseh časopisih polno tozadevnih razprav, nositi sove v Atene. — Koliko nasvetov, dobrih in slabih, je bilo čitati tekom leta v naših časopisih! Zdi se pa, da tega ne vedo oni, ki so poklicani to vprašanje reševati. Ti ne vedo ali nočejo vedeti, da nikdo izmed kmetškega, delavskega in uradniškega stanu neče slišati, da bi se uredilo valutno vprašanje mesto z oddajo premoženja, z zamenjavo krome proti dinarjem v kaki neugodni relaciji.

Iz Beograda prihaja zopet Jobova vest, ki oznanja zamenjavo kron proti dinarjem v razmerju 1:4, t. j. za 4000 K nam hočejo priznati 1000 din. — V tem razmerju naj se zmanjšajo dolгови, terjatve, nominalne vrednostnih papirjev itd. Kdo bi pri tem načinu zamenjave najbolj trpel, je jasno. Trpeli bi največ kmetje, delavci in uradniki, ki svojega denarja niso mogli naložiti v zemljo, v hiše, obrate in blago, nego ga držijo doma ali ga imajo naloženega v posojevalnicah. Vsi ti bi bili oropani vsega svojega premoženja, a triumfirali bi dobijkarji, ki so bili vsi debri spekulantii in so naložili svoj denar v zemljo, hišo in blago. Taka ureditev valutnega vprašanja more priti v dobro le bogatašem, veletrgovcem in veleposessnikom. Ti ljudje nimajo po bankah dosti naloženega denarja in ga tudi ne držijo v večjih množinah doma, ker ga takoj spremenijo v blago. Ti ljudje bi pri tem načinu rešitve ne trpeli skoraj ničesar, in milijonar bi utegnil zgubiti le kakih 10.000 K. Nasprotno pa bi

Izgubili kmetje, delavci in uradniki velike dele svojega premoženja, postal bi berači.

Gotovo se mora potegniti iz prometa določeno število bankovcev, ali vprašamo, čemu se to noče in ne more izvršiti potom progresivne oddaje premoženja, kateri način je vendar najbolj pravičen in dostojen demokratske države. Svarimo torej še enkrat merodajne kroge proti zgoraj omenjenim načinom rešitve valutnega vprašanja, ker je razpoloženje ljudstva že itak skrajno nezadovoljno.

Na ugodni in pravični rešitvi valutnega vprašanja je interesele vse naše ljudstvo od Drave pa do Vardarja in albanških gor, kjer je zapustila istotako Avstrija podjarmljenim narodom svojo nič vredno dedščino papirnatih kron. Kako rešiti to vprašanje, o tem mora definitivno sklepati še le novi parlament; nevolizvoljeni zastopniki naroda bodo gotovo izbrali oni način rešitve, ki bo ljudstvu najbolj ugoden, t. j. potom oddaje premoženja, ne pa potom krivične zamenjave v relaciji 1:4.

Jugoslavija.

Regent na potovanju. Ldu. Beograd, 19. decembra. Regent Aleksander ostane nekaj dni v Cannesu na Rivieri in bo potem obiskal Alzacijo-Lotaringijo. V Beograd se vrne koncem tega meseca.

Italijani v Črnigori. Ldu. Beograd, 18. decembra. Iz Bara so Italijani po železnici transportirali v Virpazar cel bataljon 96. polka in oddelek strojnice. Dosedanje posadko v Virpazarju, približno dva bataljona 68. polka in en bataljon 96. polka so dirigirali v Bar. Nove italijanske čete razširjajo ponoči velike množine lista „Glas Crnogoraca“, v katerem ne stoji nič drugega, nego zgolj laži. Odrejeno je vse potrebno, da se razširjanje tega lista prepreči.

Jugoslavija pošlje Avstriji zveža. Ldu. Pariz, 18. decembra. Danes je bila konferenca glede izvedbe z Jugoslavijo sklenjene pogodbe za do-

VLADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Toda Dora je pokazala svojo premoč: ne da bi se umeknila z bojišča, vendar ni sprejemala dvo-boja — zakaj Nina je bila kdove zakaj prepričana, da se dvoboj vrši; zadovoljila se je s tem, da je opazovala sopernično butanje v steno ter skrivaj spravljala grofove prav tako skrivne, zgovorne poglede. Lepa je bila nocoj, razigrana bolj ko normalno. Napetost, katero je bila zanesla v družbo Nina s svojim nastopom, je pospešila razpoloženje kakor povsod, tako tudi pri nji. Pogosto je dvignila kelih, nazdravljaje zdaj temu, zdaj onemu; gostje so ji odpivali, in pila je ona sama. Lica so ji žarela čedalje bolj, oči so se ji iskriale, vsa njena vroča in bogata kri je kipela pod fino poltjo; v drgetanju nozdri, v nestrpno burnih gibih se je razodevala notranja napetost, ki še ne ve, kod bo prodrla nazven. Spored, če je sploh kdo premišljal o njem, se je v tem ves podrl in zamešal. Nihče ni vedel, kdaj je večerjal, nihče, kdaj je zadonel iz salona neizogibni »valčkov čar«; nekateri so vstajali od jedi, da bi plesali, drugi so se vračali od plesa jest ali pit; šampanjke so pokale, in paglavci, ki so voglarili zunaj, čeprav se je bilo zdavnaj stemnilo, so zaganjali ob slehernem poku vrišč zmagovalnega sočutja. Lampijoni so razlivali svojo pisano luč na mizo,

okrog katere je valovala nazadnje večina družbe. Čaše so se poljubljale z mrzlim zvenkanjem; tuintam je kdo zakrožil napev iz dunajske operete; plesal je hodil zmerom le po en par, kvečjemu dvoje hkrati, kakor bi se bili zgovorili med seboj, da hočejo vzajemno spoštovati to priliko za pomenke, s katerimi nima širša javnost ničesar opraviti. Še pianist se je varoval pogledati v nepravem trenutku izza not. Dvojice, ki so se rade gledale, so z vnumo blodile po zatišjih; izmed lavorjev in oleandrov na verandi, si slišal vsakih pet minut glasove, ki jih človek samo s svojimi lastnimi ustnicami ne more doprinesti brez velikih težav. Od nemirnega dirindaja se je zdel neveliki vrt kmalu polnejši ljudi, nego je bil v resnici.

Ko je Rovani prišel, je takoj z vznemirjenjem pogrešil Vido; a misel, da je morda ne bo, ga je nekam potolažila, češ, »predobra je za med te ljudi«. Kljub vsemu roganju nad Rožmarinovim idealizmom je bil natiem skalo prepričan, da je Vida najboljša in najpopolnejše bitje pod solncem. Razen Dore, ki ga je sprejela prijazno, čeprav bolj mimogrede, med dvema razgovoroma z »buržuji«, se domasli gospodje in godne mlade dame niso dosti zbrknili zanj; mlajše goske pa so bile že vse zaposlene z njegovimi frakarskimi tovariši, ki so prezirno vihali nosove nad »plebejem«; ta beseda se je bila udomačila zadnji čas noter doli do prve šole. Ubogi študent je to opazil in še držal mrklo pri strani, zmrdavaje se

ironično izza drevesa, na katerem je slonel, in zardevaje od sramu in sovraštva ob slehernem zaničljivem pogledu mimogredočih. Da ga ni priklepala misel na Vido, gotovo bi se bil ukradel in šel. S skelečim apetitom in slinami v ustih je škilil na druge goste, ko so se bili spravljali k mizi; ni si znal svetovati, sčim se osmeši bolj, ako prisede, ali če jih gleda oddaleč. Želodec mu je krulil, gladán od same zavisti.

Na višku trpljenja se ga je usmili ženski spol v podobi mršave in grbonose Rožice Fajdigove, za katero se nihče ni zmenil; bila je Vidinih let in je tuintam hodila k Pohlinoim. V obupu svoje zapuščenosti je popadla študenta. Kmalu nato ju je opazila Dora in ju povabila k mizi. Njeno oko je za hipce sočutno obviselo na Rovanovem grenkem obličju; takoj nato se je obrnila h grofu ter dejala s podarkom:

»Ne vem, kako da gospodične Pohlinove ni. Vsa družba je uprla poglede v grofa; nekdo se je zasmel na glas. Rovani je pa rdel od gneva in blisnil z očmi na tisti konec, kjer je sedel rezgetač. »Morda še ni gotova z latinsko nalogo,« je odgovoril grof tisti hip. »Gospod papa ne pozna pardona.«

Družba si je štelala v dolžnost, da vzdigne nov vihar veselosti; še Rovani je skrivil ustnice v smeh.

(Dalje prih.)

bavo živili. Te konference sta se udeležila od jugoslovanske strani delegat Protić in železniški minister. Razpravljali so o ukrepih, da se omogoči prevoz živil iz Jugoslavije v Avstrijo.

Revizija zapostavljenih drž. nameštencev v Bosni in Hercegovini. Tiati diurnisti, ki so bili za časa avstrijskega vladanja zapostavljeni v službi ali niso bili pripuščeni k izpitu, bodo sedaj po izvedeni reviziji pripuščeni k izpitu ali pa imenovani za uradnike.

Zahteve italijanskih kombatantov.

Kombatanti se imenujejo v Italiji vsi tisti, ki so se osebno udeležili bivše vojne. Radi svoje soudeležbe pri italijanskih „junaštvih“ si lastijo v javnem življenju veliko besedo. Tako so pred kratkim njihovi zastopniki v parlamentu podali izjavo, da bodo z ozirom na zunanji položaj podpirali le tisto vladno, ki bo imela sledeči program: Jadransko vprašanje se mora razrešiti na temelju londonskega pakta in to na sledeči način: a) Aneksija Reke Italiji; b) železnice, ki vežejo Trst in Reko, se morajo poveriti administraciji konzorcija, v katerem bodo porazdeljeno zastopniki tudi narodni, ki so v tem slučaju zainteresirani, tako da ne bo konkurence med Reko in Trstom. Dalmatinski problem naj bi se razrešil na sledeči način: 1. Zadar mora deliti z Reko enako usodo; 2. Jugoslavija mora dati garancije za splisice, šibeniške in trogirске Italijane; 3. Vsem Slovanom in Italijanom, pa naj ostanejo ti pod Italijo ali Jugoslavijo, se mora osigurati narodna svoboda.

Razna poročila.

Skupno postopanje italijanskih socialistov. Ldu. Milan, 18. decemb. Kakor javlja „Giornale d'Italia“ so se radikalni in reformni socialisti ter skupina narodne obnove združili v skupen blok. — Vse tri stranke obdržijo svoja imena in programe, skupno pa bodo imele splošno orien-tacijo in taktiko v parlamentu, v kolikor se bo odločalo v skupnih vprašanjih.

Predsednik francoske zbornice Ldu. Pariz, 18. dec. Deschanel je bil izvoljen s 576 glasovi za predsednika francoske zbornice.

Ustavljen osebni promet na Češkem. Ldu. Praga, 18. decembra. Vseled pomanjkanja premoga se bo v češkoslovaški republiki od srede, 24. t. m. do sobote, 27. t. m., ustavil ves osebni promet. Vozili bodo le ententni brzovlaki Praga-Pariz in pa Varšava-Pariz.

Boljševiki v Kijevu. Ldu. Nauen, 19. dec. Iz Moskve se poroča, da so boljševiki po ljutih bojih s četami Denikinovimi osvojili Kijev. Bele čete beže.

Nemščija zalaga Dunaj. Ldu. Nauen, 19. dec. V soboto zvečer je na Dunaj dospelo prvih osemnajst vagonov nemške moke. Do ponedeljka zvečer se je pripeljalo na Dunaj več kakor 6000 ton nemške moke.

Nemiri na Španskem se nadaljujejo. Ldu. Berlin, 18. decembra. „Lokalanzeiger“ poroča: Pri nemirih v Madridu in Barceloni je bilo dose-daj 100 smrtnih žrtev. Stavka cestnih čelazničarjev se nadaljuje. V bojih med stavkujočimi in policijo se je streljalo.

Dnevne vesti.

d Nedeljski promet med Ljubljano in Trstom. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznaja, da osebna vlaka med Trstom in Ljubljano vozita tudi ob nedeljah. Na vseh drugih progah je osebni promet ob nedeljah, kakor dosedaj, ustavljen.

d Obvestilo. Vseled preobložitve z delom se do preklica pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani stranke sprejemajo le v ponedelkih, sredi in sobotah od 10. do 12. ure.

d Kdo zanaša nemškutarjenje med nas? Pišejo nam: Po Ljubljani in drugih naših mestih se zopet vedno bolj nemškutarji. Glavni krivec tega neveseliga pojava so oni naši p. t. uradniki, ki so živeli poprej v raznih visokih službah na Dunaju in v Gradcu, tam mnogokrat pozabili, da so Slovenci, in se šele sedaj po prevratu spomnili domovine. Vrnili so se z nemškimi ženami in nemškimi otroci. Naj čutiljo vsaj toliko moralne odgovornosti, da bodo svojo rod-bino čimprej naučili slovenščine. To-liko hvaležnosti so že dolžni svoji novi domovini, ki je pozabila na njihove grehe in jim nudila mnogo lepša mesta, kakor jih zaslužijo in kakor so jih mogli pričakovati.

d Tobačne trafike v Slovenj-gradu. (št. 54, 99 in 134) so razpi-sane. Jamščine je treba položiti 160 K. Invalidi, vdove in sirote padlih vo-jakov imajo prednost. Prošnje do 30. t. m. ob 10. uri pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru. Tam in pri občinskem uradu v Slov. Gradcu se dobe natančnejša pojasnila.

d Brezsrčnost. Dne 16. t. m. popoldne je bil odpuščen 14 letni Jože Kostanjevec iz št. Ruperta iz VII. oddelka deželne bolnice. Revč je bil 2 meseca v bolnici. Ob spre-jemu je prinesel s seboj obleko, pe-rilo in čevlje, a omenjenega dne je bil odpuščen v najhujši zimski brez-čevljev, češ da so se čevlji v bol-nici po naključju sezgali. Revček je capljaj za svojo materjo po ulicah bos, imel je v cunjo zavite samo prste na nogah. Na zahtevo matere, naj se da otroku čevlje, ki jih je prinesel v bolnico, ker v tej zimski vendar ne more hoditi bos, so usluž-benci deželne bolnice zvrčali krivdo eden na drugega. Vsekakor je škandal, da prvi slovenski humanitarni zavod nima toliko takta, da bi svoje rekon-valescente odpustil v tej zimski vsaj v lastni obleki in obutvi. Apeliramo na oddelek za zaščito dece, da ta slučaj natančno preišče in krivca pokliče na odgovor.

d Organizaciji vojnih inva-lidov za Slovenijo so darovali: Tr-govec A. Šarabon 300 K; Društvo natararjev, trg. I. Jelačin, Slov. kme-tijska družba, trg. F. Kolman, skla-dišče A. Krisper, Strojna tovarna in livarna, Kranjska stavbena družba, Kolinska tovarna, Impex, I. C. Mayer po 200 K; A. Sušnik, M. Suttner, trg. Trdina, eksp. družba Balkan, trgovec Zankl po 100 K in več p. n. daro-valcev zneske od 50 do 2 K. Iskrena hvala vsem! Organizacija pa prosi še nadaljne pomoči. Nabirali se morajo izkazati za legitimacijami, potrjenimi od policijskega ravnateljstva.

d Nesreča z ročno granato. Pred nekaj dnevi je našla neka žen-ska iz Nove vasi (Štajersko) v gozdu ročno granato in jo vzela domov. Zvečer se je zbralo v dotični hiši več ljudi, ki so radovedno ogledovali naj-deno granato. 36 letni Jakob Stuhc jo je vzel v roke in udaril z njo po kolenu, vseled česar je granata eks-plodirala in razmesarila Stuhca. Ra-njeni so bili Anton Majerič, tamkajšnji posestnik, njegov sin 15 letni Anton in Frančiška Stuhc, žena umr-lega. Starejšega Majeriča in Fran-čiško Stuhc so morali peljati v bol-nišnico.

d Nagrado 500 do 1000 K dobi, kdor izsleditavo, ki so vdrl v noči od 5. na 6. t. m. v trgovino Lovra Rebolj v Kranju in mu po-kradil večje množine manufakturnega blaga.

Poziv slovenskim dobrovoljcem (legijonarjem).

Ustanovilo se je društvo sloven-skih dobrovoljcev za Slovenijo, z na-menom, da ostanejo vsi dobrovoljci v bodoče močna in organizirana sku-pina, ki bo vedno in povsod stala na braniku idej, v imenu katerih so se zbrali. Društvo hoče tudi varovati splošne interese dobrovoljcev, invali-dov, njih udov in sirot in jih podpi-rati v njih opravičenih željah in tež-njah.

Društvo bo doseglo svoj namen samo, ako bodo sodelovali vsi dobro-voljci. Treba je, da se prijavijo vsi kot člani te naše organizacije.

Odbor društva je na podlagi pravih sklenil, da se sprejmejo za člane oni dobrovoljci: 1. ki so vstopili v Srbiji ali Rusiji v srbsko vojsko, 2. oni, ki so po istopu iz srbske vojske vstopili v rusko ali katero drugo za-vežniško vojsko, ali po razpadu ruske vojske v razne dobrovoljske formaci-je, 3. ki so se prijavili v Italiji za do-brovoljce, brez razlike, da il jim je italijanska vlada dovolila sodelovanje na fronti ali jih zadrževala v koncen-tracijskih taborih, 4. ki so se prijavili v Ameriki za dobrovoljce v srbsko ali ameriško vojsko, vsi ostali dobrovolj-ci, ki so vstopili v katero si bodi za-vežniško vojsko še pred prevratom, 6. vstali jugoslovanskega polka Na-nos, to je oni oficirji in vojaki, ki so aktivno sodelovali pri uporih polka v Ukrajini, oz. se po povratku v domo-vino prostovoljno prijavili na koroško fronto, 7. legijonarji, ki so v prvih dneh obstoja naše države šli do 18. nov. 1918. l. prostovoljno braniti njene meje.

Druge skupine dobrovoljcev do-sedaj odboru niso bile prijavlje-ne, zato tudi ni sklepal o njihovem sprejemu.

Dobrovoljci naj pošljejo svoje prijave na naslov društva, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3, in naznanijo svoj točen naslov, nakar jim društve-no tajništvo dopiše predpisane ti-skovine v izpolnitve.

Pri tej priliki se obrača odbor društva na vsakega s prošnjo, da ga obvesti o dobrovoljcih, ki so padli v boju oz. umrli in da pošlje kolikor mogoče točne podatke o njih. — Odbor.

Dijaštvu iz zasedenega ozemlja.

Podpisani Odbor naznanja vsemu visoko- kakor tudi srednješolskemu dijaštvu iz zasedenega ozemlja, ki u-živa begunsko podporo in se nahaja v slabih gmotnih razmerah, da je do-šlo precejšnje število čevljev, ki se bodo razdelili v prvi vrsti med revno dijaštvo iz zasedenega ozemlja.

Da bo razdelitev mogoča in da se čimprej izvrši, pozivlja ponovno vse dijake, katerim so čevlji namenjeni, da vložijo nemudoma prošnje na naslov Poverjeništvu za socialno skrb in jih odpošljejo podpisani Odboru in sicer visokošolsko dijaštvo po možno-sti preko svojega udruženja, srednje-šolsko dijaštvo iz posameznih šol pa naj pošlje enotne prošnje s priloženim seznamom prosilcev, ki mora vsebovati potrebne podatke o posameznikih, zlasti gospodarske razmere, rojstni kraj in leto, domovinska občina, raz-red, ki ga obiskuje, če dobiva begun-sko podporo in število velikosti čev-ljev. Te prošnje naj se pošljejo preko okrajnih odborov Narodnega sveta kjer pa to ni mogoče, naravnost po pošti na naslov podpisanega Odbora. Prošnje je vložiti takoj. Odbor za zasedeno ozemlje šolski odsek, Ljubljana, Pražakova ulica št. 3/1.

Nove pristojbine v bolnišnicah.

Do nadaljne odredbe se določa oskrbnina v občini javnih bolnišnicah Slovenije za osebo in dan v sledeči izmeri:

Obč. j. bolnišnica:	Dnevna oskrb-nina za osebo v		
	razr. III.	II.	I.
Ljubljana	K 15	30	50
Brežice	" 10	22	50
Celje	" 12	25	50
Maribor	" 12	25	50
Murska Sobota	" 12	25	50
Ptuj	" 10	22	50
Ridgona	" 10	22	50
Slovenjgradec	" 10	22	50
Zen. j. bol. Novomesto	" 10	22	59
Obč. j. bol. Krško	" 12	30	50

Oskrba II. in I. razr. je dopustna le proti vsakokratnem predplačilu 10 dnevni oskrbnih stroškov. Na prošnje

za odpis ali znižanje oskrbnih stroškov I. in II. razreda se v bodoče ne bo oziralo.

Novo določena oskrbnina stopi s 1. decembrom 1919 v veljavo.

Povišanje oskrbnine utemeljuje Zdravstveni odsek za Slovenijo takole:

Vseled izredne draginje in vseled visokih režijskih stroškov primoran je bil zdravstveni odsek zvišati oskrb-nino v občini javnih bolnišnicah. Dosedanja oskrbnina ni zadoščala niti za prehrano, dočim ni bilo za ostale mnogovrstne potrebščine, ka-kor za zdravila, obvezila, nabavo in vzdrževanje inventarja, popravila na poslopih in napravah za prejemke strežniškega in drugega režijskega osebja nikakega kritja. Da se obrat teh zavodov vzdrži, treba je bilo zvi-šati oskrbnino vsaj v toliki izmeri, da se dejanski stroški oskrbe in zdravljenja vsaj deloma krijejo.

Občinstvo se opozarja, da se je tudi oskrbnina II. razreda tako nizko nastavila, da se v bodoče na prošnjo za znižanje ali celo na odpis oskrb-nih stroškov v tem razredu ne bo de več oziralo.

Kakor hitro bodo cene vseh bol-niških zotrebščin padle, znižala se bo primerno tudi oskrbnina, oso-bito ona tretjega razreda.

Ljubljansko vesti.

I Osebna vest. Komendant ljub-ljanskega bataljona kraljeve garde g. major Vilimir S. Stefanović je presta-vljen v Beograd kot povelnik tamkajšnega bataljona kraljeve garde.

I Za neodrešeno ozemlje. Usta-novitev okrajnega odbora Narodnega sveta za neodrešeno jugoslovansko ozemlje za Ljubljano in okolice se vrši v nedeljo dne 21. t. m. ob 10. uri popoldne v Narodnem domu s sle-dečim dnevnim redom: 1. Ustanovitev okrajnega odbora. 2. Imenovanje čla-nov za Narodni svet in 3. Slučajnosti. Vabimo vse zaupnike mesta in okolice ter one, ki so že doslej javno delo-vali in ki jim je organizacija Narod-nega sveta na srcu, da se zborovanja zanesljivo udeležijo. — Pripravljalni odbor.

I Nemška tvrdka Julius Elbert Kongresni trg 14, plačuje svoje na-stavljence še danes tako-le: Uluž-benec, ki ima nad 45 letno prakso dobi mesečno 300 K, z manjšo prakso mesečno od 150 do 200 K, brez hrane in stanovanja. Draginjske doklade zna-žajo 10%. Neverjetno, a resnično. Skandal!

I Na Bambergovih tiskarni je velik orel, ki ga imajo pasanti mno-gokrat za avstrijskega orla in se zato zgražajo nad njim. A orel je nedolžen. Ni nič v sorodu z Avstrijo in Habs-burgom ampak je staro tiskarsko zna-menje, kakor imajo tudi razni drugi stanovi svoje simbole. Toliko v po-jasnilo in pomirjenje našemu dopis-niku.

I Neenakomerne cene. Neki go-spod nam poroča, da je zahteval zo-botehnik P. za neko popravilo na zo-bovu 100 K; ker se je zdelo to go-spodu predrag, je šel k zobotehniku Seydlu, ki mu je res naredil isto po-pravilo za — 14 kron! Odkod ta raz-lika?

I Promovirala sta na zagrebškem vseučilišču dne 18. t. m. g. Stele Albin in Schiff er Stanko, oba iz Ljubljane, doktorjem prava.

I Odborova seja Matice Slo-venske v torek 23. t. m. ob 18. uri v društvenih prostorih.

I Društvo mestnih nižjih usluž-bencev priredi dne 5. januarja 1920 v veliki dvorani hotela Union običajno predpustno veselico z raznimi zaba-vami, v korist društvene blaginje.

Novi ravnatelj Strossmayer-jeve galerije slik. V upravi Stross-mayerjeve galerije slik v Zagrebu je zamenjal dosedanjega ravnatelja te galerije prof. dr. Josipa Brunšmida novi ravnatelj M. pl. Crnčić, prvi član ju-goslovanske akademije in profesor na umetniški šoli v Zagrebu. Prof. Crnčić namerava izvesti v galeriji več izpre-memb.

Sladkorna kriza v Evropi.

Gospodarske posledice vojne se v Evropi kažejo v takšni meri, da si naši ekonomski popolnoma upravičeno belijo glave kako bo v prihodnjih letih mogoče prehraniti evropsko prebivalstvo. Evropa ne trpi pomanjkanja samo na surovinah, niti ne primanjkuje samo aktivnih produktivnih sil; predvsem in nad vse so ji potrebna živila.

Med živila, ki jih države nujno potrebujejo za prehrano prebivalstva, spada tudi sladkor. Sladkor vsebuje v obilni meri redilne snovi, kar je za prehrano ljudstva velike važnosti. Ker smo zadnjič pisali, da mora naša država nakupiti letos v inozemstvu za dve milijardi in sto milijonov kron sladkorja, bo zanimivo, če si nekoliko ogledamo letošnjo sladkorno kampanjo v Evropi.

V prošli sezoni se je sladkorna kampanja obnesla izredno dobro v Nemčiji. V tekoči sezoni pa je splošna sladkorna kampanja v Evropi tako slaba, da se s strahom vprašujemo, kaj bo. Radi sladkorja bodo letos imele vse evropske države ogromne izdatke. Nemška Avstrija se glede produkcije sladkorja nahaja v zelo težavnem položaju. Pridelek sladkorne pese je bil letos pičel, prevozna sredstva so pod kritiko, tako, da je Avstrija skozinaskozl navezana na uvoz sladkorja iz tujine. Nič boljše se ne godi Madžarski, katero ovirajo v produkciji še notranje politične homaliije. Madžarska se je zato odločila, da bo vso sladkorno peso odkupila država, ki jo bo izročila tvornicam v izdelovanje. Poljska je vzlic pridobitvam poznanskega in zapadno-pruskega ozemlja glede proizvajanja sladkorja v neugodnostih. Sladkor bo morala uvažati, tolaži pa se lahko vsaj z gdansko luko. Pomorska pot bo v Poljski sladkorne cene vsaj nekoliko znižala. Rusija in Ukrajina sta vsled notranjih nemirov v obupni situaciji. Neurejene razmere ju bodo pristile, da bosta še mnogo let nastopali kot konsument, ki je navezan na inozemstvo. Skandinavske države bodo pridelale sladkorja za svojo potrebo. Istotako Holandska, Belgija in Francija bosta morali sladkor uvažati že vsled tega, ker so njuna ozemlja od vojne strašno opustošena. Sladkorja bo primanjkovalo tudi Italiji in Španiji. V Angliji je promet s sladkorjem zelo živahen, toda vkljub velikim množinam trsnega sladkorja, ki so ga pripeljali iz kolonij, uživajo Angleži sladkor že vedno v omejeni množini. Najlažje bo rešila sladkorno vprašanje v Evropi Čehoslovaška. Sicer ima tudi težkoče s premogom, ki je sladkornim tvornicam potreben, vendar pa je Čehoslovaška edina država v Evropi, ki ima sladkorja na prebitek, ter ga lahko izvaža. Čehoslovaška bo letos lahko prodala devet milijonov metrskih stotov sladkorja, kar pomenja za češko valuto brezdvomno veliko pridobitev.

Kako je pri nas, smo že parkrat razpravljali. Izključeno je, da bi mogli doma pridelati množine, ki bi nam vsaj za par mesecev zadostjevale. Manjka nam tovarov in pese, a še s tem, kar imamo, smo gospodarili dosedaj skrajno lahkomišlno in slabo. Skrbeti moramo, da produkcijo čim prej in čim bolj dvignemo, do takrat pa bo treba sladkorno uporabo kolikor mogoče omejiti.

Skandalozne razmere v Pollakovi tovarni.

Sprejeli smo in priobčujemo:

Vaš članek v št. 255 z dne 17. t. m. „V milijonarjevi službi“ je pomnjkljiv. Široko javnost bo zanimalo gotovo mnogo bolj dejstvo, da je začela usnjarska tvrdka Pollak v Ljubljani izdelovati tovarniške čevlje s papirnatimi notranjimi podplatmi, ki so prevlečeni s tanko plastjo takega usnja, katerega sicer ni moči drugod porabiti. Poskusite obuti take čevlje ob slabem vremenu. Parkrat v luži — razpadejo. Ako bi jih g. Pollak pro-

dajal v inozemstvo, bi nas to dalje ne brigalo. Žal pa ž njimi »bristat« do brodušne Jugoslovane. Najeti si je mical Nemca, da ž njegovo pomočjo upelje nov način poljenja nenasitnih milijonskih svojih blagaja. Ali je ta način soliden, pošten in rečen, zato se gg. Pollak-i ne zmenijo. Kdo pa tudi ve, da je notranji podplat iz papirja, ko pogleda čevlji znotraj in vidi tam usnje?

Kako zna ta tvrdka računati, kaže sledeči primer: Neki usnjari iz ljubljanske okolice je dal 18 kož — deloma kravjih, deloma telečjih — v tovarni Pollak v Ljubljani prirezati („špoltati“). Odrezke kož, katere se da še dobro porabiti, si je tovarnar brezplačno pridržal. Račun za to delo ni znašal nič več in manj, kot — 800 K! Pred vojsko se je plačevalo za tako delo od 1 kože po 2 do 3 K, za 18 kož toraj kvečjemu 50 do 54 K.

Naša vlada naj si ne domišljuje, da je Pollak-a »spokorila« ako ga je imela v preiskovalnem zaporu in ga potem izpustila proti kavčiji 3 in pol milijona kron. G. Pollak in drugi si bodo to kavčijo že na drugi strani prigospodarili.

Kakor vse izgleda, namerava g. Pollak svojo usnjarsko tovarno v Ljubljani sčasoma spremeniti v tovarno čevljev, ker bi ta več „nesla“. Ker bi bila Jugoslavija na ta način »osrečena« z velikansko množino dragih čevljev slabe kvalitete, priporočamo naši vladi, da se prepriča o resničnosti članka „V milijonarjevi službi“ v 255 števil. »Jugoslavije« ter tega današnjega članka in da dá Pollak-ovo tovarno usnja — ako je že neče popolnoma prevzeti — vsaj pod državno nadzorstvo, ter na ta način obvaruje ne samo Pollak-ove delavce, temveč v prvi vrsti veliko množino državljanov SHS in državo samo ogromne škode. Vsak pošten državljan bo vladi zato zelo hvaležen, prav posebno pa še reveži delavci, katere dolži g. C. Pollak, da so ga oni za tožili pri vladi in so toraj delavci krivi, da je bil zaprt. Raditega je nekega delavcu že odtrgal del itak beraške tedenske plače, drugim pa še hoče. Svojo popolnoma neutemeljeno obdolžitev je izrekel javno pri pogajanju za zboljšanje mezd delavcem in se brani izročiti sedaj delavcem celo usnje, katero jim je po pogodbi že mesece in mesece dolžan!

Skrajni čas je že, da poseže tudi v te žalostne in gnile razmere z železno roko naša vlada, da ne počti že zelo napeti lok med ozlovoljenim delavstvom in ne seže to po samopomoči. — Delavci.

Pot v komunizem.

(iz Dolenjske.)

Z besedo komunizem ne mislim na pravi komunizem, ki je cilj vseh socialističnih organizacij, t. j. skupna lastnina ali podružabljenje produktivskih sredstev. Komuniste ali boljše-vike imenujemo danes opozicijonalce v ali izven socialne demokracije, ki hočejo nasilnim potom uresničiti svoje cilje, ki dostikrat ne odgovarjajo socialističnim. Razlika med socialisti in komunisti ali boljše-viki obstoji torej v glavnem v načinu boja. Prvi hočejo legalnim potom, drugi pa s silo izpremeniti kapitalistični gospodarski red v socialističen oziroma komunističen.

Ne da se tajiti, da je oblika boja, ki so si jo izbrali komunisti, nevarna družbi in državi. Moderni socializem jo popolnoma zmetuje in si prizadeva sporedno s sfopnjevalno socializacijo tudi človeka notranje preroditi in ga vsestransko vsposobiti za bodočo družbo.

Nimam namena razpravljati o vzrokih komunističnega gibanja, ki močno narašča tudi pri nas, opozoril bi rad samo na dva slučaja, ki dokazujeta, da se komunističnemu pokretu priliva olje tudi s strani zagovornikov današnjega gospodarskega reda.

V Kočevju so bili potegnjeni v tabor komunistov tudi Kajfeževi delavci. Na tem je kriv Kajfež sam, ka-

kor tudi njegov pomočnik dr. Sajovic, ki sta z vso vehemenco ruvala proti nar. soc. organizaciji. Kajfeževi delavci so vsled strankarskih mahinacij postajali bolj in bolj dostopni komunističnim agitatorjem iz rudokopa. Vsi, nad sto po številu, pa so prešli v komunističen tabor takoj, ko je obrat Kajfež vstavil in delavce kratkoma vrgel na cesto. Z ustavitvijo dela ni hotel doseči nič drugega, kakor strmo-glavitviti organizacijo, ki je zahtevala pravično in socialno ureditev dela in mezde, kar mu ni bilo po volji; dosegel pa je ravno nasprotno: okrepil je s tem komuniste-rudarje, ki pridno agitirajo in se navdušujejo za diktaturo proletarijata. Samoobsebi umevno je, da jih pri tem „državi zvesti“ nemški kmetje z vso silo podpirajo, tako da danes ne da bi pretiravali lahko trdimo: Kočevje plava v komunističnih vodah. To ni raca, v Kočevje je bilo poslano vojaštvo.

Nedaleč od Kočevja v Orteneku, se nahaja Kozlerjeva graščina, ki je pod državnim nadzorstvom. Delavstvo tega podjetja, žagarji, lovci, gozdni in poljski delavci oziroma delavke, ki so pod vsako kritiko slabo plačani, so potem svoje organizacije zahtevali povišanje plač. Poverjeništvu za agrarno reformo v Ljubljani je iste priznalo povsem za upravičene in je naložilo nadzorniku g. Klavsu v Gorenji vasi pri Ribnici, da vpliva na oskrbnitvo graščine, da se plače delavstva regulirajo v smislu predloženih zahtev. Nadalje da bo v imenu delavstva vodil pogajanja zaupnik organizacije. Kljub temu je oskrbnik Göderer odklonil vsako pogajanje z zastopnikom organizacije in se vedel oblastno kakor najhujši valpet. On skratka ne prizna organizacije. Tudi to je pot v komunizem.

Razmere slovenskih gledaliških igralcev v Ljubljani.

8. t. m. je poslal ljubljanski pododbor združenja gled. igralcev Srbov, Hrvatov in Slovencev gledališkemu konzorciju v Ljubljani prošnjo, da bi ta povišal radi nastalih draginskih razmer vsem igralcem gaže v takem razmerju: Gaže do 1000 K 40% poviška, gaže nad 1000 K 30% poviška.

Med javnostjo krožijo neresnične in lažnjive vesti o ciljih in namerah teh zahtev. V štirih mesecih tekoče sezone so igralci obeh gledališč, drame in opere, dokazali, da s svojim neumornim kulturnim delovanjem doprinesejo velik prid slovenskemu narodu. Ne oziraje se na vedno in vedno naraščajočo draginjo, zadovoljni z mizernimi plačami od gledališkega konzorcija in skoraj enakimi dokladi od države so igralci vršili svojo nalogo vestno in vstrajno dokler jim je bilo mogoče plačevati s svojo gažo prehrano in stanovanje, ne oziraje se na to, da bi si kupili prepotrebne oblačil, toalet-lid., kar je za igralca takorekoč orodje za njegovo delo. Sedaj jim ni niti stanovanje niti prehrana zagotovljena. Iz tega razloga so se obrnili igralci potom svoje organizacije do gledališkega konzorcija z gori imenovano prošnjo. Gledališki konzorcij je to prošnjo odbil in nas napotil na državno pomoč. Odbil je našo prošnjo s pripombo, da so dohodki obeh gledališč premajhni. Igralci obeh slovenskih gledališč vedo, da gledališče ni privatna last konzorcija ampak last vsega slovenskega naroda, ki je pred otvoritvijo dobrohotno pripomogel z izdatnimi denarnimi prispevki. Zato si dovoljujemo opozoriti slovensko javnost na sledeče: Vsem je znano, da je operno gledališče vedno razprodano; dramsko gledališče (ki ima zelo malo stroškov) je razprodano povprečno za 85%! Vseh članov v obeh gledališčih pa je 110 (+ orkester 50 mož). Razen 20—25 solistov imajo vsi ostali gažo brez državnih doklad od 200—500 kron mesečno (čuje in strmite!), večina solistov pa ima manj kot 100 K.

Operno gledališče igra šestkrat na teden, dramsko gledališče pa se dem-

krat na teden. Dovoljujemo si vprašati gledališki konzorcij koliko predstavlja bi zahteval, da bi mu dohodki zadostovali? („Ker sedaj so premajhni“.) Dovoljujemo si vprašati gledališki konzorcij javno pred javnostjo kam in zakaj razsipa denar, katerega pridobivajo z neumornim trudom tisti, ki so tako mizerno plačani? Dovoljujemo si vprašati deželno vlado, ki nam je pred kratkim darovala visoki naslov Kraljevskega slovenskega narodnega gledališča kaj je storila za kontrolo administrativnega delovanja gledališkega konzorcija in kedar misli stvarno nas sprejeti v kraljevsko naročje? Dovoljujemo si vprašati mišljenje javnosti, ali bo ta na te dokaze molčala in ostala malomarna in brezbržna napram svečenikom Talije in Melpomene, ki so vpreženi v voz kulture slovenskega naroda, katerega vlečejo komaj nasičeni?

Ker se čutimo kot taki odgovorni le pred javnostjo, pričakujemo od nje zaščite in odgovora.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika Aleksandra stoječi pododbor združenja gled. igralcev Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani: Predsednik: Anton Danilo; podpredsednik: Jakob Osipovič Šušalov; odborniki: Polonica Juvanov, Cirila Medvedova, Marko Simončič, Jakob Lumbar, Josip Plut, Leopold Kovač, Bojko Peček, Vladko Pelan, Fran Rus, Zvonimir Rogoz, August Ribič; tajnik: Rado Pregarc.

Ženam javnih nastavlencev in javnim nastavljenkam.

Spričo vedno težavnih življenjskih prilik, katere nam pripravljajo z neizčrpno vnemo špekulantje, verižniki in prekupčevalci, je edino sredstvo za odpomoč krepka organizacija. Organizacija poleg organizacije bo čvrsta obramba proti navalu izkoriščevalcev sedanjih gospodarskih razmer. Ženskih organizacij, ki bi se bavile izključno le z gospodarskimi zadevami vsakdanjega življenja, še nimamo v Sloveniji. V prepričanju, da vsaj del slovenskega ženstva razume pomen gospodarske organizacije, se je osnoval v Ljubljani pripravljalni odbor, sestojel iz žen javnih nastavlencev in samostojnih javnih nastavljenk. Ta odbor je že izdal pravila za „Društvo žena javnih nastavlencev in nastavljenk v Sloveniji“, glasom katerih je v prvi vrsti namen društva, da pribori tem ženam vsakršne olajšave v gospodarskem življenju. Pozivljamo vse žene javnih nastavlencev, brez razlike čina njihovih mož, ter javne nastavljenke širom Slovenije — državne uradnice pri pošti in železnici, po drugih javnih uradih, učiteljice, otroške vrtnarice itd., da pristopijo snujočemu se društvu, katerega občni zbor bo v ponedeljek 29. decembra 1919 ob 5. popoldne v mestni posvetovalnici. Do tega časa dobivajo žene, ki hočejo pristopiti, vsa pojasnila vsako sredo in soboto od 3.—4. popoldne v pisarni „Samopomoči“ pri gospej Magdi Strletovi. Tudi na pismena vprašanja iz krajev izven Ljubljane odgovarja gospa M. Strletova, Ljubljana, justična palača. Pripravljalni odbor.

Stanovanjski komisiji v slovo!

Z veseljem so ubogi brezstanovniki pozdravili ustanovitev stanovanjske komisije, ker je vsakdo upal, da pride s pomočjo te komisije preje do zaželenega stanovanja, kakor ako bi moral sam tekat bog zna koliko časa od hiše do hiše, ker za to je predvsem treba veliko prostega časa, a to ni vsakomur na razpolago. Toda evo razočaranja! Komisija ni vzela sistematične preiskave stanovanj v roke, kakor se je splošno pričakovalo in kar bi bila lahko storila, ker bi imela ves potreben material na razpolago, ampak je to delo prepuстила strankam samim, tako da bi bila ona samo ne

kako razsodišče čez od strank ji naznanjena stanovanja. Obljubovala je, da nakaže oni stranki stanovanje, ki ga je prva naznanila. Toda držala ni niti te obljube, tako da bi se smelo trditi, da si je s to obljubo hotela le olajšati polizvedbo stanovanj, s katerimi je potem po svoji volji razpolagala. Tako n. pr. je bilo neki stranki od komisije ponudeno stanovanje, o katerem se ji niti sanjalo ni. Ker se je pa stranka hotela preje, predno vzame to stanovanje, prepričali, je bil ne bilo mogoče, da dobi o no stanovanje, katero je sama naznanila, se je zamerila vsemogočnemu zastopniku hišnih gospodarjev v tej komisiji in od tega časa je ta član komisije to stranko briskiral na vse mogoče načine in je bilo potem stanovanje, katero je ta stranka kot prva naznanila, oddano nekemu drugemu, ki se je poprej »sporazumel« s hišnim gospodarjem. Proč s pristranskimi gospodi v novem stanovanjskem uradu! Naj naredi prostor možem, ki bodo bolj sistematično, uljudno in pravično postopali.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Tedenski repertoar:

Opera.

20. decembra, sobota, „Rusalka“ za E-abon.
 21. decembra, nedelja, „Rusalka“ izven abon.
 22. decembra, ponedeljek, „Rigoletto“ za B/2 abon.
 23. decembra, torek, „Rusalka“ za D-abon.
 24. decembra, sredo, zaprta.
 25. decembra, četrtek, „Prodana nevesta“ izven abon.
 26. decembra, petek, „Lepa Helena“ izven abon.
 27. decembra, sobota, „Rusalka“ za C-abon.
 28. decembra, nedelja, „Coppelia, Kraljica lutk“ izven abon.

Drama.

20. decembra, sobota, „Hlapci“ za B-abon.
 21. decembra, nedelja, pop., „Korenček“, „Ženitev“ izven abon.
 Zvečer „Na Pologu“, delavska, izven abon.
 22. decembra, ponedeljek, „Pepelka“ za A-abon.
 23. decembra, torek, „Na Pologu“, za C-abon.
 24. decembra, sredo, zaprta.
 25. decembra, četrtek, pop., „Snežulčica“, izven abon.
 Zvečer, „Favn“, izven abon.
 26. decembra, petek, pop., „Pepelka“, izven abon.
 Zvečer, „Protekcija“, izven abon.
 27. decembra, sobota, „Protekcija“, uradniška predstava, izven abon.
 28. decembra, nedelja, pop., „Pepelka“, izven abon.
 Zvečer, „Hlapci“, izven abon.

Rusalka. Lirična pravljica v treh dejanjih. Besedilo spisal Jaroslav Kvapil, uglašil Anton Dvořák. Prva uprizoritev dne 31. marca 1901 Narodnem divadlu v Pragi.

Kratica vsebina: I. dejanje. Brezteležno bitje, vodna vila Rusalka si želi ljubezni in brepeni po poljubu. Povodni mož jo svari, naj nikar ne hodi med umirajoče ljudi, med grešni svet. Toda Rusalka raje posluša navet čarovnice Jage-babe, ki jo med strašnim viharjem v svoji kočli začara v nemo deklico. Tako sreča princ na lovu, se zaljubi v njeno lepoto in jo odpelje na svoj grad.

II. dejanje. Grajski lovec in kuharček se pomenkujeta o bajni nemil deklici, ki jo je privedel princ s seboj. Na gradu bliva tuja kraljica, ki princa pridobi zase in ga odvrne od Rusalke. Zapuščena in obupana Rusalka nenadoma izpregovori in potoži svojo bol prijatelju povodnemu možu, ki jo z veseljem zopet sprejme v svoje vodno kraljestvo. Princ pa spozna, da ga je tuja kraljica varala in — zblazni.

III. dejanje. Grajski lovec in kuharček prideta k Jagi-babi iskati leka za princa, a zbežita iz strahu pred

povodnim možem. Rusalka že vedno ljubi princa. Zaman ji ponuja Jage-baba nož, s katerim naj ga zabode, češ, da jo je njegova kri reši. V lepi mesečni noči pride princ Rusalko prositi odpuščanja. Ko spozna kraj, kjer se je prvič z njo sestal, se mu vrne razum. Rusalka mu nezvestobo odpusti. Toda če ga poljubi, mora umreti. Princ noče več med svet, dasi ve, da mu Rusalkin poljub prinese smrt in srečen umre v njenem objemu, Rusalka pa izgine v jezero.

Izpred porote.

Roparski uboj.

Porota je včeraj imela posla z davetnajst let starim, v Batl pri Gorici rojenim Rafaelom Fabjanom, ki je bil obtožen roparskega uboja.

Rafael Fabjan ima za sabo pisano prošlost. Dve leti in štiri mesece je presedel v ječi radi tatvine, več mesecev radi goljufije. Policija ga dobro pozna. Fabjan je po izpovedbi prič „velike in močne postave“, po ugotovitvi voditelja obravnave „slabega spomina“. Okradencev se ne spominja prav nič več, policijskih organov pa le v toliko, v kolikor bi jih rad obremenil z kaznivimi dejanji.

Hauptmanca je vas med Ljubljano in Igom. Tamkaj je Fabjan služil za hlapca pri posestniku Žitniku. Mnogo je zahajal h kajzarici Jeri Ločnikarjevi, kjer je jedel jabolka, obenem pa pazno stikal za gotovino in blagom.

25. oktobra t. l. je bila Fabjanova dobrotnica v Ljubljani. Ko se je vrnila na dom, je našla vse omare v hiši odprte. Ker je imela v njih shranjenega 7 metrov blaga za obleko se je seveda prestrašila. In res, ko je omare pregledala, se je uverila, da je iz njih izginilo blago za obleko, okoli 2 kg sladkorja, iz kuhinje pa hleb kruha.

Izgubo kruha bi se utrpela, toda sladkor in pa blago, blago! Sesteto kron je za ubogo kajzarico trd denar. Začela je torej tarnati in hoditi okoli hiše — in gle, tu se nenkrat pojavi Fabjan, isti Fabjan, ki ji je pojedel toliko sladkih jabolk. Lezel je po lestvi s skednja.

Starka je jela tarnati in Fabjan se je je usmili. Opravila sta po domače: tat je obljubil vrniti ukradene predmete, Ločnikarjeva pa se je obvezala, da ga ne ovadi policiji. Dobil je vrhutega za nagrado še deset kron.

Cez nekoliko dni se je Fabjan zopet vrnil k Ločnikarici. Kajzarica ni bilo doma, pač pa je našel v hiši 58 letno Marijo Ravnikarjevo, ki je stala v veži s ključem v roki. „Zakaj mi zapiraš omare?“, je zarohnil nad njo. „Daj mi kruha!“ Ravnikarjeva mu je pojasnila, da nima kruha in je odšla v hlev. Fabjan pa je zgrabil za sekuro, ki je bila za vrati, stekel je za Ravnikarjevo in jo je večkrat udaril s sekuro po glavi, da se je starka zgrudila na tla. Ko se je Ločnikarica vrnila domov, je čula iz hleva stokanje. Podala se je tja, kjer je našla Ravnikarjevo v krvi na tleh.

Ravnikarjeva je bila od napada tako slaba, da je komaj dala odgovor na kajzarici vprašanje, kdo da jo je napadel. „Napadel me je oni“, je dejala, „ki je vas zadnjič okradel“. Odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico, kjer je drugi dan umrla. Fabjana je policija izsledila in zaprla.

Obtoženec je na včerajšnji predpoldanski obravnavi svoje dejanje trdovratno tajil. Na vprašanje, ali se čuti krivega, je odgovarjal s suhim, kratkim in ozornim „ne“.

Kot prva priča je bila zaslišana Jela Ločnikarjeva. Pozna Fabjana, ki je hodil k nji na jabolka. Služil je pri Žitnikovi in kadar je vedel, da je ni doma, je prišel v njeno kajžo na obisk.

Fabjan trdi, da Ločnikarjeve ne pozna in taji svoje dejanje. Ne izpovedi Marije Čuč in Amalije Žgajnar sta bila zaslišana dva zdravniška izvedenca. Pojasnila sta, da so bili udarci po lobanji zadani z ušesom

lopega orodja (sekire), kar se je zgodilo z veliko silo. Ravnikarjeva je valed teh poškodb umrla radi vnetja možganske mreže.

Nato zaslišani policijski nadzornik v Ljubljani Jernej Papler izpoveduje, da mu je obtoženec znan že izza lanskega leta, ko je služil na Hauptmanici pri Žitniku. Tudi tam se je polizkusil v svoji obrli. Uspelo mu je ukrasti 2000 K in en par čevljev. O uboju Ravnikarjeve ve povedati to-le: 29. okt. t. l. je prišla na polic. stražnico Jera Ločnikarjeva in ovadila, da jo je Fabjan pred par dnevi okradel, zdaj pa da je izvršil zločin.

Papler je imel priliko govoriti z Ravnikarjevo pred smrtjo v bolnišnici. Ko jo je vprašal, odkod izvirajo njene poškodbe, je odgovorila: „Tisti me je, ki je našo mater (Ločnikarjevo) okradel.“ Priča je prisostvoval prvemu zaslišanju obtoženca in je čul, kako je Fabjan na prigovarjanje gosp. Habeta zločin priznal in celo pokazal, kako je držal sekuro, ko je Ravnikarjevo udaril po glavi. Med pričevanjem g. Paplerja je obtoženec vstal in izjavil, da policijski organ laže. Celo potem, ko ga je predsednik sodnega dvora opozoril, da je natočevanje pri sodišču prepovedano, se je obtoženec surovo odrezal: „Kar je res, lahko govorim.“ — G. Papler pravi, da je bila sekira, ko jo je dobila policija v roke, še okrvavljena. Na izvajanja g. Paplerja reagira Fabjan s trditvijo, da je bil na dan zločina cel dan v Štefanji vasi.

Pol. nadzornik g. Habe je očrtal obtoženčeve pustolovščine pred ubojem. Ko je on Fabjana zasliševal, je sprva tudi njemu tajil resnico. Šele pozneje je izpovedal vse, kakor se je zgodilo. Na predsednikovo vprašanje, če ima obtoženec k izvajanjem gosp. Habeta kaj pripomniti, je Fabjan odgovoril: „Nimam nič več govoriti!“ In proti g. Habetu obrnjen je dejal: „Z vami sploh ne govorim več!“

Dr. Regally čita nato poročilo o vedenju, ki ga je obtoženec izdal doma v občini. Izpričevalo pravi tudi: „Fabjan je v rojstni vasi na zelo slabem glasu. Poznajo ga vsi kot tatu.“

Vsled Fabjanove trditve, da se je nahajal kritičnega dne v Štepanji vasi, je predložil obtoženec zagovornik ex-offio dr. Krejčí predlog, da se dožene, če se je obtoženec na dan uboja res nahajal v Štepanji vasi. Predlog je bil sprejet in po dopoldanski razpravi se je podal z obtožencem v avtomobilu na polizvedovanje g. Habe in g. Papler.

Popoldne je pojasnjeval g. Habe uspeh svoje poti. Peljal se je s Fabjanom iz Ljubljane v Bizovik. Tam so osebe, ki jih je obtoženec navedel kot priče, izpovedale, da je bil Fabjan v Bizoviku šele v četrtek, t. j. dan po umoru. Tam je prenočeval in spotoma preiskal slamljačo, hoteč dognati, če se v njej nahaja kaj denarja. Gospodinj je zjutraj ponujal za večerjo in prenočišče 20 K, katerih pa žena ni hotela sprejeti, ker se ji je zdel človek sumljiv. Na predlog g. Habeta je bil zaslišan še jejniški paznik g. Hudalesk, ki je izpovedal, da je njemu obtoženec na vprašanje, zakaj je zopet zaprt, odgovoril: „Radi neke babnice, ki sem jo parkrat počil po glavi.“ Obtoženec tudi to izjavo tajil. Nato se sodni dvor umakne na posvetovanje glede vprašanj, ki jih je treba staviti porotnikom.

Vprašanja sta bili predloženi dve: 1. Ali je obtoženec v namenu, da se polasti premoženja Ravnikarjeve, udaril omenjeno s sekuro po glavi? in 2. ali je radi obtoženčevega ravnanja pri Ravnikarjevi nastopila smrt?

Porotniki so na obe vprašanja enoglasno odgovorili z „da“.

Fabjan je bil obsojen na trinajslet let težke ječe s postil in trdimi ležišči. Ko ga je ob sklepu razprave vprašal predsednik sodnega dvora, če ima kaj pripomniti, je uboj še enkrat zanikal in dejal, da je nedolžen.

Narodna socijalna stranka.

V Celju se vrši danes v soboto, dne 20. t. m. ob pol 8. h javen shod Nar. soc. stranke. Poroča strankin tajnik tov. I. Tavčar.

V Sevnici se vrši jutri v nedeljo, dne 21. t. m. javen shod Nar. soc. str. ob 8. h zjutraj v hotelu Simončič. Poroča tov. A. Brandner.

V Mariboru se vrši v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. h dop. v Nar. domu izredni občni zbor Zveze jug. želez. Vsi na shod. — Z. J. Z.

Zadnje vesti.

Deruta lire.

Zagreb, 19. decembra. Lira zadnje dni na borzi silno pada. Današnji kurz je bil komaj 650 in še za to ceno je ni hotel nihče kupovati.

Spopad med Lahi in Albanci.

Ldu. Beograd, 18. dec. Iz Pri-zrena poročajo: Armavti so napadli močno italijansko četo pri Brašu v Albaniji. Ubilih je bilo več italijanskih vojakov.

Davek na vojne dobičke.

Ldu. Beograd, 18. dec. Ministrski svet bo v eni bodočih sej naredbenim potom uredil vprašanje davkov na vojne dobičke in vprašanje vojne odškodnine. Naredbo za vojno odškodnino izdeluje minister za pravosodje, ono za davke na vojne dobičke pa minister za finance.

Šusteršič in njegova družba.

Ldu. Sarajevo, 18. dec. „Jugoslovenski list“ piše v svojem uvodniku o nasprotnikih Jugoslavije in ve, da imamo dve vrsti „band“, ki so protivne Jugoslaviji. V prvi so šovinistični najemniki dr. Šusteršiča za Italijo, a v drugi mešani pangermani in frankovski pustolovci. Nad vsemi temi pa stoji bivši kralj Nikita. On hoče svet prepričati, da stoji za njim Srbi, Hrvati in Slovenci in našel je tudi nekoliko Črnogorcev, katere je vpletel v italijansko propagando. On zbira odpadke Hrvatov in Slovencev kot dr. Šaksa, dr. Šusteršiča in slične, ki so bili od nekdanj na slabem glasu. Ti odpadniki imajo namen, zrušiti Jugoslavijo, toda njihov napor bo pač zaman, ker je Jugoslavija nezlomljiva.

Valutna reforma.

Ugledni beograjski list proti uničenju krome.

Ldu. Beograd, 18. dec. Presburo poroča: Valutni odsek je imel zadnja dva dni seje v ministarstvu za finance. Sklenili niso še nič konkretnega, a more se reči, da bo minister za finance v par dneh mogel predložiti ministrskemu svetu ekspozé za izvedbo valutne reforme. Z ozirom na vesti, da se je pri kolkovanju kron konstatiralo, da je količina kron v prometu za polovico manjša od količine, ki so jo pričakovali, smo se obrnili za pojasnilo na pristojno mesto. Izvedeli smo, da ni nikakega točnega proračuna v tem zmislu in da so vsi dosedanj podatki samo kombinacije. Glede tega piše „Pravda“: Doznavamo, da je v referatu, ki ga je predložil valutni odsek ministru za finance, utrjena računica za izmenjavo kron in dinarjev na 1:4 in da je prav tako gotovo, da se krome ne zamenjajo za državne dinarje, nego za dinarje narodne banke. Ako se tedaj zamenjata krona in dinar v razmerju 1:4, pomeni to, da bo moral zopet narod plačati to, kar bodo velike banke in kapitalisti zaslužili. Socialno pravično bi bilo, da se krona in dinar zamenjata v razmerju 1:1, a za ono, kar krona manj velja, bi bilo treba prijeti vojne dobičkarje, tihotapce, kapitaliste in banke. Denar, ki bi ga na ta način dobila država, bi država nato uničila. Kakor doznavamo, so narodni poslanci in ministri, ki zastopajo ozemlje, na katerem so v prometu krome, sestavili spomenico, ki bo izročena ministrskemu svetu in ki se ne strinja z rešitvijo valutnega odseka.

Specijalna trgovina

z vseh potrebščinami za vse višje in nižje sile ter vsem vrstam pisarniških potrebščin, razglednicami za Božič, Novo leto in god.

Stročnice „Amhor“ in cigaretni papir „Abadie“

~~~~~ Na debelo in drobno. ~~~~~

Priporočam se posebno vsem uradom in šolam v mestu in na deželi.

JOSIP OMERSA, Ljubljana, Dunajska c. 6/I. n.

„ITO“

antiseptična zobna pasta s kisikom, krasno beli zobe, jim daje blesk, odstranjuje neprijeten duh iz ust, konsekvira in je higijenično prvovrsten izdelek.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in modnih trgovinah.

Proizvaja: Lekarna pri „Srebrnem Sokolu“ v Brežicah, Slovenija.

~~~~~

Proda se:

Pešni voz, nov, s streho se pod ugodnimi pogoji proda. Vpraša se v gostilni Milomir Guštanj. Koroško, 16. 5

Mlatilnica in bencinmotor 10 HP so proda z vsem zraven spadajočim orodjem. Polzve se pri upravnistvu „Jugoslavije“ pod števil. 13, M. S. K. 1614

Ognja in vloma varne blagajne vseh vrst in velikosti, kakor tudi blagajne za valjate in wertheimove kasete priporoča tvrdka Franc Schvell, I. jugosl. izdelovalnica blagajn, Maribor, Koroška cesta 31. Popravila se vrše hitro in točno. 1596

Trgovci — Pozor! Zajamčeno čisto bučno olje razpošilja po najnižji ceni vsa to množino tvrdka Martin Šumer Konjice, 1575

Kupi se: Kolesa rabljena kupuje tvrdka J. Gorec, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14. 1611

Kupim žimo in ščetine po najvišji ceni. Anton Simenc, Ljubljana, Karlovska cesta 8. 1593

Razno:

Kurja očesa brez bolečin operira Ivan Dekanič I. gornjijski bolnica, 1616

Zatekel se je lovski pes. Nat. inčeneje pove Josip Kosler, Ljubljana, Selenburgova ul. 3.

Bencinmotor

se kupi. Ponudbe na

Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Proda se

gohštvo za 2 kompletni skoraj novi opalni sobi iz trdega lesa. Ogleda se lahko vsaki dan od 9.—12. in 2.—4. ure na dvorišču Dunajska cesta 17 poleg sedlarske delavnice. 2354

Proti kašlju, hripavosti in vratnim bolečinam poskusite

sladkorčke proti kašlju

iz lekarne pri „Zamorcu“ v Ptuj 2356

Ph. Mr. Rud. Molitor.

Medica & Comp.

priporoča svojo veliko zalogo marufakturnega blaga na debelo

LJUBLJANA

Sodna ulica 7.

letotam se dobi večja množina praznih zabojev. 3325

Odvetnika

dr. Vladimir Ravnihar

in

dr. Albin Smole

sta svoji odvetniški pisarni združila.

Sedež pisarne: Ljubljana, Sodna ulica št. 9, nasproti Justične palače. 2336

Pozor!

Kupujemo: Ovčjo volno in zajčje kože.

Prodajamo: Moške, ženske in otroške slamnike in klobuke. Popravljamo vsakovrstne klobuke po najnovejši metodi, da izgledajo kot novi. Prepričajte se o solidnosti domačega podjetja! Točna postrežba in najnižje mogoče cene.

Milka Kosova in Kvas v Mengšu.

2353

Kupujemo kože

vsako množino po najvišjih cenah od lisic, dihurjev, kun belic, kun zlatih, podlasic, vidre, krta in jazbeca.

Kupujemo tudi prašičje ščetine

(na vagone) ali manj. 2367

Ponudbe z navedbo vrste, množine in cene pod »PELLETIERIES« na upravnistvo.

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah

Ivan Šmigovec, Šoštanj,

izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože. 2361

Hydravlični oven

dobro ohranjen se proda. Na ogled je pri Gozdnem in domenskem oskrbnistvu na Bledu, kjer se poizve tudi cena. 2366

Oljnate sode

železne in iz trdega lesa, kakor zaboje in vrče od petroleja, kupuje v vsaki množini tvrdka Hrovat & Komp., Ljubljana, poleg realke.

HIŠA

v Ljubljani ali bližnji okolici, nadalje

MLIN

2371

ali hiša z vodno močjo, pr. pravno za industrijo, v bližini železniške postaje, se kupi takoj. Posredovalci dobe primerno provizijo.

Ponudbe pod „Industrija 129“ na upravo lista.

Najboljše

uspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako iščete sl. imate kajnapredajoz, če, ali pa če imate roma hočete kaj

kupiti ali zamenjati v Jugoslaviji

tedaj inserirajte

Ivo Čater, Bežigrad, Celje

kupi vsako množino rezanega, tesanega in okroglega mehkega lesa.

Kupi tudi bukov, hrastov, jesenov, črešnjev les, bukova drva in oglje ter plačuje vse po najvišji dnevni ceni.

KRADJA.

Sa našeg skladišta ukradjena je večja količina čistog engleskog kositra (Englischzinn).

Upozoravamo gg. trgovce i obrtnike, da takovu kovinu, a niti legure od takove, kao kositar za spajanje (Lötzinn) ili bjelu kovinu (Lagermetall) od nepoznatih nudioca ne kupe, već molimo da takove bližnjoj oblasti ili policiji zagrebačkoj prijave.

Velepoštovanjem

Schreiber i Friedrich

trgovina kovina i kovinskih proizvoda Zagreb, Vlaška ulica 22.

2373

Vino v steklenicah (buteljke).

Gostilničarji, kavarnarji!

Vinogradniki pozor!

Trgovina z vinom

OSET & CAJNKO

SLOVENJIGRADEC

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega sortiranega kakor: Muškatelj, Risling, Šipon, Burgundec, Portugieser, Šilhar, pristnega Ljutomercana, Pekarčana, Haložana, Bizeljčana, ter črna dalmatinska in banatska stara in nova vina.

KUPUJEVA iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša vina po najvišjih cenah.

Se priporoča Andrej Oset in Franjo Cajnko.

Razpošiljanje vina v sodih od 50 l naprej!

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Dovoljujemo si Vam naznaniti, da se je sklenilo povišati delniško glavnicu Strojnih tovarn in livarn d. d. v Ljubljani od

K 6,000.000.— na K 10,000.000.—

z izdajo 10.000 novih delnic po nom. K 400.—. Od novo izdanih delnic pripade 7.500 delnic starim delničarjem, ostalih 2500 delnic pa bode Upravni svet dal na razpolago novim subskribentom.

Subskripcija se vrši pri podpisanih zavodih in njih podružnicah pod sledečimi pogoji:

Starim delničarjem pripade na dve stari delnici ena nova po kurzu K 600.— tel. quel. Ker so prvotne delnice še v tisku, zadoštuje, da gg. delničarji prijavijo subskripcijo pri onem zavodu, pri katerem so subskribirali prvo emisijo.

Novi delničarji dobijo delnice po kurzu 850.— tel. quel in se imajo iste vplačati takoj s prijavo. Razdelitev delnic si pridruže upravni svet. V kolikor bodo vplačani zneski znašali več, kot dodeljene delnice, se isti povrnejo subskribentom takoj po dodelitvi brez obresti.

Nove delnice participirajo na dobičku l. 1920.

Subskripcija se vrši pri Jadranski banki, Ljubljanski kreditni banki, Zadrugi zvezi v Ljubljani in pri podružnicah teh zavodov od 10. decembra do 25. decembra 1919.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1919.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

1000 sežnjev bukovih drv

Prodaj samo za izsekanje gozd s približno
2849 1000 klafter trdih bukovih drv.

Vprašanja prosim pošto ležeče „Dobro kurivo“, Celje.

Razjedni kamen

(Ätznatron)

128—130 0/0 velikih količinah ima na prodaj
Petrolejska družba, Maribor. 2372

Zajčje kože

se kupi

v vsaki množini. Kje pove upravništvo
„Jugoslavije“.

RAZPIS.

Pri zdravilišču Rogaška Slatina se odda za zd aviliško dobo leta 1920
1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta:

1. **Modno trgovino** za dame in gospode za letno najemnino
K 1200.—.

2. **Restavracijo** v sanatoriju za letno najemnino K 4000.— in
K 7000.— za uporabo inventarja. Opomni se, da se mora v
tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih.

Navedene najeminske zneske je smatrati za najmanjše ponudke, vendar
poverjenišvo za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke.

Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je
last dosedanjega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim
prednikom.

Ponudbam, katere je vložiti do najkasneje 31. decembra 1919 naravnost
pri ravnateljstvu „Državnega zdravilišča Rogaška Slatina“, je poleg ponudbe
najeminskega zneska priložiti sledeče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti,
2. o narodnosti,
3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančna pojasnila daje

ravnateljstvo „Državnega zdravilišča“, Rogaška Slatina.

A. Drufouka**Ljubljana****pri Balkanu****Manufaktura na debelo****Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani**

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

4%

čistih brez odbitka
rentnega davka

Ustanovljena septembra 1919

Prometa v prvih treh mesecih nad
10,000.000 kron

Neposredno pod
državnim nadzorstvom
Podružnica v Murski Soboti

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani.

Ljubljana, decembra 1919.

**Vabilo na subskripcijo 15.000 novih delnic po K 400.—
nom. v skupnem znesku K 6,000.000.—**

P. n.

Izredni občni zbor Slovenske eskomptne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 28. septembra 1919, je sklenil z ozirom
na ugodni razvoj vseh bančnih poslov ter imajoč pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, zvišati delniško glavnico od

4,000,000.— na 10,000,000.— kron

Na podlagi pooblastila navedenega občnega zbora je podpisani upravni svet sklenil provesti to zvišanje pod sledečimi pogoji:
1. Delniška glavnica od K 4,000.000.— se zviša z izdajo 15.000 delnic po K 400.— nom., torej za K 6,000.000.—,
na K 10,000.000.—.

2. Posestnikom starih delnic se ponudi 7.500 novih delnic in to na način, da stari delničarji sprejmejo na vsake
4 stare delnice 3 nove po kurzu K 490.—, prištevši K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.

3. Ostanek od 7.500 delnic se da na razpolago novim subskribentom in starim delničarjem, v kolikor isti žele
podpisati več delnic, kot jim po zgornjem razmerju pripada, po kurzu od K 590.—, prištevši K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.

4. Nove delnice participirajo na dobičku zavoda za leto 1920.

5. Subskripcijski rok traja od 20. decembra 1919 do 10. januarja 1920.

6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najkasneje 10. januarja 1920. Na vplačila za nedodeljene
delnice povrnemo 30/0 obresti od vrnitve denarja.

7. Prijave sprejema:

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani,

Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu,

Srbska banka v Zagrebu.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru in njena podružnica v Murski Soboti.

8. Repartitijo novih delnic si pridržuje upravni svet.

9. Kurzni dobiček (agio), ki se doseže pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke, odštevši
emisijske stroške in pristojbine.

Upravni svet

Slovenske eskomptne banke v Ljubljani.